

Warszawa, 04-03-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

VII.7033.14.2025.PK

Pani

Katarzyna Kęcka

Podsekretarz Stanu

Ministerstwo Zdrowia

ePUAP

Szanowna Pani Minister,

w kwietniu 2025 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wystąpił do ówczesnej Minister Zdrowia z prośbą o podjęcie działań zmierzających do zapewnienia magistrom biologii, biotechnologii, chemii, farmacji lub weterynarii możliwości odbycia kształcenia na studiach podyplomowych z zakresu analityki medycznej, a w konsekwencji zapewnienie rzeczywistej ścieżki dostępu do zawodu diagnosty laboratoryjnego na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o medycynie laboratoryjnej (Dz.U. 2025 poz. 1295). Alternatywnie, w sytuacji, gdy zapewnienie dostępu do wykonywania zawodu w opisany wyżej sposób nie jest możliwe, Rzecznik prosił o rozważenie zmiany właściwych przepisów, jako że obecny ich kształt może wprowadzać w błąd, sugerując, że w praktyce możliwe jest uzyskanie wykształcenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy o medycynie laboratoryjnej, i zdobycie w ten sposób uprawnień diagnosty laboratoryjnego.

W odpowiedzi z 24 czerwca 2025 r. ówczesna Podsekretarz Stanu wyjaśniła, że obecnie zawód diagnosty laboratoryjnego jest jedynym zawodem medycznym, do którego kwalifikacje można uzyskać także w systemie szkolnictwa podyplomowego, posiadając tytuł zawodowy magistra, który nie uprawnia do wykonywania zawodu

medycznego. Przepisy ustawy o medycynie laboratoryjnej co do zasady ograniczają dostęp do zawodu diagnosty laboratoryjnego tylko dla osób po jednolitych pięcioletnich studiach prowadzonych w oparciu o standardy kształcenia określone przepisami wykonawczymi Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przepis zawarty w ustawie o medycynie laboratoryjnej daje możliwość uzyskania tytułu diagnosty laboratoryjnego po uzyskaniu kształcenia podyplomowego w zakresie analityki medycznej tylko do 31 grudnia 2028 r. Kształcenie podyplomowe mogą prowadzić szkoły wyższe, które prowadzą studia na kierunku analityka medyczna. Uczelnie te są autonomiczne, zatem mają prawo do podejmowania decyzji o prowadzonych kierunkach studiów i to do nich należy ostateczna decyzja co do uruchomienia studiów podyplomowych. Minister Zdrowia nie ma ustawowych narzędzi do nałożenia na uczelnię medyczną obowiązku tworzenia takich studiów. Pani Minister wskazała, że 8 maja 2025 r. resort zwrócił się ponownie do rektorów uczelni z prośbą o rozważenie uruchomienia studiów podyplomowych w zakresie analityki medycznej, a także poinformowanie Ministerstwa o ewentualnych podjętych działaniach w tym zakresie.

W lipcu 2025 r. poprosiłem Panią Minister o przekazanie informacji o dalszych działaniach w tej sprawie, gdy do resortu wpłyną odpowiedzi od władz uczelni, ale dotychczas do Biura Rzecznika Praw Obywatelskich nie wpłynęła odpowiedź. Rzecznik otrzymuje zaś kolejne skargi, w których obywatele wyrażają obawę, że pomimo znacznego zainteresowania z ich strony, nie będą w stanie skorzystać ze ścieżki prowadzącej do uzyskania zawodu w terminie granicznym określonym przez ustawodawcę. Wnioskodawcy wskazują przy tym również na komunikaty Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, które w ich odczuciu wpływają na zaistniałą sytuację¹. Do Biura Rzecznika wpłynęła także uchwała nr 170 Senatu Uniwersytetu Łódzkiego w sprawie stanowiska nr 3/2025 Krajowej Rady Diagnostów Laboratoryjnych, w której to uchwale wyrażono opinię, że próba ograniczenia prawa do wykonywania zawodu diagnosty laboratoryjnego przez

¹ Chodzi o komunikaty dotyczące planowanego uruchomienia jedynych studiów podyplomowych w zakresie analityki medycznej przez Uniwersytet Vizja, jak również o oświadczenia i stanowiska, w których sprzeciwiono się uruchomieniu studiów podyplomowych z zakresu analityki medycznej, uznając przepis umożliwiający taką ścieżkę dojścia do zawodu za niezgodny z zasadami prawidłowej legislacji, pomijający obowiązujące standardy kształcenia oraz ograniczający konstytucyjną rolę samorządu zawodowego w nadzorze nad wykonywaniem zawodu: <https://kidl.org.pl/news/view?id=9072> (dostęp: 19.01.2026 r.).

absolwentów uczelni niemedycznych, którzy uzyskali tytuł specjalisty w dziedzinie przydatnej w medycynie i ochronie zdrowia, zgodnie z kierunkiem studiów określonym w ustawie o medycynie laboratoryjnej oraz ustawie z dnia 13 czerwca 2017 r. o uzyskiwaniu tytułu specjalisty w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz.U. 2025 poz. 342), jest niewłaściwa i nie znajduje uzasadnienia w świetle zapotrzebowania na specjalistów w tych dziedzinach oraz ich istotnej roli w procesie diagnostyki laboratoryjnej i jej rozwoju².

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. 2024 poz. 1264 ze zm.) ponownie zwracam się do Pani Minister z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji o dalszych działaniach podjętych w tej sprawie (po wpływie odpowiedzi od władz uczelni).

Z poważaniem

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

² <https://baw.uni.lodz.pl/432-hasla/d/58761/5/> (dostęp: 19.01.2026 r.).